Social konsekvensanalys med barnkonsekvensanalys

Detaljplan för Bläshammar etapp 3
Varbergs kommun
2024-01-24

VARBERGS KOMMUN

VARBERGS KOMMUN

Detaljplan för Bläshammar etapp 3

Framtagen av stadsbyggnadskontoret,
Varbergs kommun

Inledning

Förutsättningar för social hållbarhet är bland annat social rättvisa, förtroende och deltagande. Den fysiska miljön ska fungera för alla människor som använder den och inte skapa barriärer eller exkludera. Att analysera konsekvenserna av ett planförslag i ett tidigt skede utifrån sociala aspekter syftar till att stärka arbetet med sociala aspekter i samhällsplaneringen.

Att även analysera och bedöma konsekvenserna av ett planförslag utifrån barn och ungas perspektiv syftar till att stärka barnperspektivet i den fysiska miljön. Sveriges riksdag fattade år 2018 beslut om att inkorporera FN:s konvention om barns rättigheter i svensk lagstiftning och den 1 januari 2020 trädde lagen i kraft. Genom att synliggöra barn och ungas perspektiv i planeringen belyses planeringens konsekvenser och bidrar till ett djupare kunskapsunderlag.

En social konsekvensanalys med barnkonsekvensanalys bör, för de planförslag där sociala aspekter och barnperspektiv förväntas påverkas, finnas med under hela planprocessen för att ge störst effekt. Analysen bidrar som handläggarstöd och kan användas på olika sätt beroende på omständighet och planskede. Matrisen är ett stöd för att identifiera och ordna sociala aspekter för det aktuella planområdet och dess omgivning. Med matrisen medvetandegörs hur sociala aspekter och barnperspektiv kan bearbetas i planförslaget och tydliggör om planförslaget är i behov av justering för att ta hänsyn till dessa aspekter.

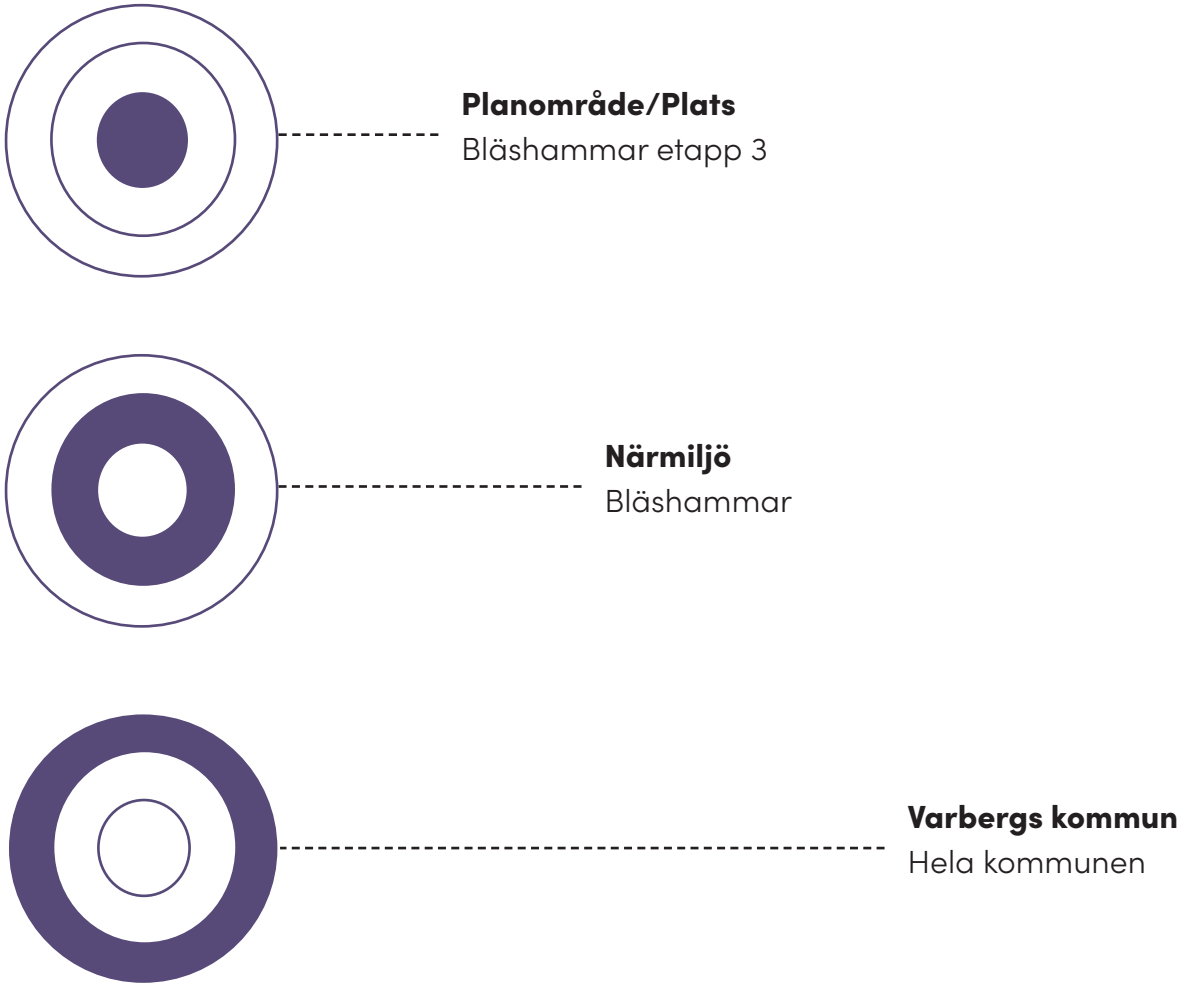
Planområde/Plats
Bläshammar etapp 3
Närmiljö
Bläshammar
Varbergs kommun
Hela kommunen

TRÖNNINGE
BLÅSHAMMAR
LINDHOV

Nuläge och planförslag

Planområdet är den tredje etappen av en utbyggnad med bostäder i Bläshammar, beläget omkring 6 kilometer norr om Varbergs stadskärna. Planområdet omfattar en yta om ungefär 30 hektar.

Planområdet är beläget i direkt anslutning till de två tidigare utbyggda etapper av Bläshammar. Området utgörs huvudsakligen av jordbruksmark. I jordbrukslandskapet återfinns diken och märgelgravar. I gamla ägoslagsgränser finns stenmurar. Längs stenmurarna, dikena, grusvägar och runt märgelgravar finns busk- och trädvegetation. Inom planområdet finns en befintlig gård. Gårdsbebyggelsen består av ett boningshus i trä samt två ladugårdar/ekonomibyggnader. Strax norr om planområdet ligger ett antal bostadshus och gårdar.

Planförslaget omfattar drygt 300 bostäder i blandade former, i upp till två våningar. Inom området möjliggörs även för en förskola med plats för åtta avdelningar, alternativt vårdboende. I områdets södra del föreslås ett större grönområde, vilket kopplar samman med grönområdena i de två tidigare etapperna av Bläshammar. I planförslaget finns en ny infart till Bläshammar i anslutning till väg 845, i form av en cirkulationsplats, samt anläggande av pendelparkering och flytt av busshållplatser.

Ett nybyggt område med stor andel småhus kan förväntas attrahera barnfamiljer. Bläshammar som har en stor andel barnfamiljer i de två utbyggda etapperna och förväntas även i etapp 3 utvecklas med samma befolkningsstruktur. Bläshammar har idag en större andel barnfamiljer än kommunen i stort.

	Planområde/Plats	Närmiljö	Varbergs kommun
Sammanhållen stad *En sammanhållen stad är en stad utan starka barriärer, med starka kopplingar och samband mellan olika delar.* *En sammanhållen stad präglas av mångfald och jämlikhet. En variation av skala, upplåtelseformer och funktioner finns i alla kommunens delar. Möjligheten finns för bostadskarriär inom stadsdelen, och likaså kvarboendemöjligheter på äldre dar.*	Inom planområdet möjliggörs för en ny förskola. Dess placering är viktig för att underlätta en rörelse dit oavsett om man bor i det nya området eller utanför det. Den nya parken i södra delen av planområdet, blir tillsammans med befintlig grönska och kommande lekplats en gemensam målpunkt för alla boende i Bläshammar. Planförslaget kan bidra till att bryta barriären väg 845 med i planen föreslagna övergången för fotgängare och cyklister samt ny g/c väg norr ut. Hållplatsläget flyttas i och med planen och hamnar närmre bostäderna än idag. Planförslaget medger en variation av olika boendemöjligheter, och ett komplement till befintliga Bläshammar.	I planområdets närhet finns ytterligare förskola, en grundskola med skolgård och idrott. En gemensam lekplats för befintliga Bläshammar och planområdet kommer att uppföras strax söder om aktuellt planområde.	Idrottsområde finns i Trönninge och andra fritidsaktiviteter finns också utanför Bläsahammar. Mot dessa kopplar kollektivtrafik samt separat g/c-väg.
Samspel *Människan behöver samspela för att överleva. Platser för möten mellan människor (från olika delar av kommunen, i olika åldrar osv) utformas med trygga, jämställda och jämlika förutsättningar för samspel.* *Barn lär sig samspel i leken. Barn och unga behöver platser för möten och samspel där det inte förutsätts att de kan betala eller att de är i en vuxens sällskap.*	Grönstrukturen i området är uppbyggd för att möjliggöra en dagvattenhantering i öppna system, men även för att koppla samman de olika bostadskvarteren med rörelsestråk. Ytor för vistelse och rekreation finns mellan bostadskvarteren, i form av närparksområden. För att möjliggöra ett samnyttjande av de gröna ytorna för omhändertagande av dagvatten, rörelsestråk och platser för vistelse krävs en god gestaltning med fokus på dubbelutnyttjande.	Den nya parken i södra delen av planområdet, blir tillsammans med befintlig grönska och kommande lekplats i befefintliga Bläshammar en gemensam målpunkt för alla boende i Bläshammar. Det befntliga och nya området kan här vävas samman på ett naturligt sätt.	
Vardagsliv *En tät stad där det är nära till de funktioner som behövs i vardagen bidrar till att underlätta ”vardagspusslet”. Möjlighet att gå, cykla och åka kollektivt till de funktioner som behövs i vardagen är en viktig del av både en ekologisk- och socialt hållbar stad. Yngre barn behöver bilfria eller bilsäkra stråk för att kunna vidga sina cirklar. Trygga stråk och en väl fungerande kollektivtrafik hela dygnet behövs för att unga ska våga och kunna ta sig till stadens olika delar.* *I vardagen ska det vara enkelt att komma ut i attraktiva gröna vistelseytor nära bostaden och arbetsplatsen. Barn och unga behöver ha närhet och tillgång till service och platser för lek och rekreation. Barn lever stora delar av sina vardagsliv i förskole- och skolmiljöer.*	Planområdet är beläget utan kommersiell service. Planområdet har närhet till hållplats för kollektivtrafik. Hållplatsläget flyttas i och med planen och hamnar närmre bostäderna än idag. Planförslaget ska koppla till rekreativa miljöer norr om samt ersätta den grusväg (rekreativ väg) som tas bort inom planområdet. Utformning och innehåll i grönytor ska attrahera en bredd av åldrar - från mindre barn till tonåringar och vuxna. Se till behov av närlek inom bostadsenklavera, för de minsta.	Bläshammar är idag ett litet samhälle, den nya exploateringen bidrar med fler barn- och ungdomar i området, samt möjlighen för en ny förskola samt rekreativa ytor.	Långa avstånd till kommersiell service, fritidsaktiviteter mm, kan bidra till ett bilberoende.

	Planområde/Plats	Närmiljö	Varbergs kommun
Platskänsla *Platsens karaktär, människans identitet kopplad till platsen och om samspelet där emellan. Den tillhörighet man känner till en plats hänger samman med att miljön är väl omhändertagen och med möjlighet att få vara medskapande. Det hänger också samman med trygghet, förankring och att det går att läsa platsens historia och förstå dess sammanhang.*	Att bevarande av jordbrukslandskapets element så som stenmurar, uppvuxna träd och märgelhålor bidrar till läsbarheten av området och förståelsen för dess historia. I planförslaget bevaras och lyfts flera av dessa strukturer fram. Planförslaget bidrar till att Bläshammar, som är ett litet samhälle idag, växer och utvecklas. Utformningen ska bidra till att befintliga bostäder och nya på ett naturligt sätt knyts samman. Överblickbara bostadsenklaver med varierat uttryck stärker orienterbarheten i området och skapar en ”hemkänsla” i det egna kvarteret.	Planområdet bygger vidare på befintliga Bläshammar i samma ”anda” och skala.	
Hälsa och säkerhet *I en hälsosam stad har alla tillgång till varierade och stimulerande utemiljöer för vistelse, motion och avkoppling. Detta för att främja folkhälsa och mående. Barn som har tillgång till varierade och stimulerande utemiljöer har bättre förutsättningar att utvecklas psykiskt, fysiskt och socialt.* *I en säker stad upplever invånarna trygghet, i såväl sin boendemiljö, i stadens offentliga platser och i trafiken.* *I en hälsosam stad utsätts invånarna inte för ohälsosamma nivåer av buller och luftföroreningar. Barn är mer känsliga för buller och luftföroreningar.*	Planförslaget medger en variation av rörelsestråk, med alternativa vägar att välja. Upplysta stråk längs gatorna på kvällar och nätter och gröna lummiga stråk för rekreativa promenader dagtid. Gång- och cykelstråk ska kopplas till säkra passager, med god sikt. Korta raksträckor på gatorna inne i kvarteren minskar risken för höga hastigheter. Märgelhålorna kan behöva stängslas in.	Då befintliga Bläshammar gränsar till jordbruksmark kommer det nya området bidra med ytterligare grönområden och rekreativa promenadmöjligheter. Den befintliga grusvägen genom planområdet kommer att ersättas med alternativ rekreativ väg.	

Sammanfattning

- Förskola möjliggörs inom planområdet, trygga gång- och cykelvägar kopplar till befintlig förskola och grundskola i tidigare utbyggnadsetapper av Bläshammar.
- Gena och trygga rörelsestråk genom planområdets olika kvarter mot förskola, skola, hållplatslägen och stadsdelspark.
- Planförslaget medger en god tillgång till olika typer av vistelseytor.
- Planförslaget medger en viss variation av bostadstyper i Bläshammar.

VARBERGS
KOMMUN